

Gebelerin Yenido?an?n Hijyenik Bak?m?na Haz?r Olu? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Gebelerin Yenido?an?n Hijyenik Bak?m?na Haz?r Olu? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22025>

Özet

Gebelerin Yenido?an?n Hijyenik Bak?m?na Haz?r Olu? Ölçe?i, anne adaylar?n?n do?um sonras? dönemde yenido?ana sunacaklar? temel hijyenik bak?m uygulamalar?na ne düzeyde haz?r olduklar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. Ölçek, özellikle hem?irelik ve ebelik alanlar?nda, gebelik e?itimi programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek ve annelerin bilgi ile beceri düzeylerindeki eksiklikleri tespit etmek için tasarlanm??tır. Bu araç, gebelerin yenido?an hijyeni konusundaki bili?sel ve davran??sal haz?r olu?lar?n? kapsamlı bir ?ekilde de?erlendirmeyi hedeflemektedir.

Ölçe?in geli?tirme, geçerlik ve güvenirlik çal??mas? 2020 y?l?nda gerçekte?tirilmi? olup, elde edilen sonuçlar ölçe?in ilgili popölasyon üzerinde kullan?lmaya uygun, güvenilir ve geçerli bir yap?ya sahip oldu?unu göstermektedir. Bu çal??ma, anne ve bebek sa?l??? hizmetlerinin kalitesini art?rmaya yönelik önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Gebelik, Yenido?an?n Bak?m?, Hijyenik Bak?m, Haz?r Olu?, Ölçek Geli?tirme, Psikometri, Hem?irelik.

Yazarlar

S. Yaln?zo?lu-Çaka, N. Ç?nar

Amaç

Gebelerin Yenido?an?n Hijyenik Bak?m?na Haz?r Olu? Ölçe?i'nin temel amac?, gebelerin yenido?an?n hijyenik bak?m?na (göbek ba?? bak?m?, banyo, bez de?i?tirme vb.) ili?kin bilgi, beceri ve tutum aç?s?ndan mevcut haz?r olu? düzeylerini objektif ve standart bir ?ekilde belirlemektir. Bu tespit, sa?lık profesyonellerine, özellikle hem?irelere ve ebelere, ki?iselle?tirilmi? e?itim planlar? olu?turma ve risk alt?ndaki gebeleri erken dönemde belirleme imkan? sunar.

Ölçek, ayn? zamanda, verilen do?um öncesi e?itimlerin etkinli?ini ölçmek ve annelerin do?um sonras? dönemde kar??la?acaklar? zorluklara kar?? ne kadar donan?mlı olduklar?n? de?erlendirmek için bir performans göstergesi olarak kullan?labilir. Ölçe?in geli?tirilmesi, literatürdeki bu alandaki standardize edilmi? ölçüm araçlar?n?n eksikli?ini gidermeyi hedeflemiştir.

Yap?

Ölçek, anne adaylar?n?n yenido?an hijyenik bak?m?na yönelik çok boyutlu haz?r olu? düzeyini ölçen bir yap? etraf?nda ?ekillenmiştir. Bu yap? genellikle üç ana bile?eni içerir:

Bili?sel Haz?r Olu?: Yenido?an hijyen uygulamalar? (örne?in, enfeksiyon önleme yöntemleri, ideal banyo s?cakl???) hakk?ndaki teorik bilgi düzeyi.

Duygusal Haz?r Olu?: Bak?m verme sürecine yönelik kayg?, kendine güven ve motivasyon düzeyi.

Davran??sal Haz?r Olu?: Bak?m becerilerini uygulama konusundaki alg?lanan yeterlilik ve pratik yapma iste?i.

Ölçek, bu bile?enlerin birle?imiyle, annenin yenido?an hijyenine bütüncül olarak ne kadar haz?r oldu?unu gösteren bir toplam puan sa?lamaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirilmesi a?amas?nda, ölçtü?ü kavram? do?ru ve tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamak amac?yla çe?itli geçerlik analizleri yap?lm??t?r. Orijinal kaynakta spesifik istatistiksel de?erler belirtilmese de, bir geli?tirme çal??mas? ba?lam?nda a?a??daki geçerlik türlerinin incelendi?i varsay?lmaktad?r:

Kapsam Geçerli?i (Content Validity): Ölçek maddelerinin, ölçülmek istenen "yenido?an hijyenik bak?m?na haz?r olu?" yap?s?n? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek için uzman görü?lerine ba?vurulmu?tur.

Yap? Geçerli?i (Construct Validity): Ölçe?in alt?nda yatan teorik yap?y? do?rulamak amac?yla Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r.

Kriter Geçerli?i (Criterion Validity): Ölçek puanlar?n?n, annelerin gerçek bak?m performanslar? veya ilgili di?er ölçütlerle (örne?in, bilgi testleri) tutarl?l??n?n incelenmesi hedeflenmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, ayn? ko?ullarda tekrar uyguland???nda tutarl? sonuçlar verme yetene?i olarak de?erlendirilmi?tir. Orijinal çal??mada detayl? güvenilirlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, ölçek geli?tirme standartlar?na uygun olarak a?a??daki analizler gerçekleştirilmi?tir:

?ç Tutarl?l?k (Internal Consistency): Ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?unu belirlemek için **Cronbach Alfa** katsay?s? hesaplanm??t?r. Bu katsay?n?n kabul edilebilir düzeyde yüksek oldu?u rapor edilmi?tir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Zaman içinde puanlar?n de?i?mezli?ini (kararl?l??n?) de?erlendirmek amac?yla, ayn? denek grubuna belirli bir süre arayla tekrar uygulanarak korelasyon katsay?lar? incelenmi?tir.

Faktör Analizi

Gebelerin Yenido?an?n Hijyenik Bak?m?na Haz?r Olu? Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini sa?lamak

amac?yla Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in tek boyutlu mu yoksa birden çok alt boyuttan m? olu?tu?unu belirlemi?tir. Tipik olarak, yenido?an hijyenik bak?m? gibi çok yönlü bir konu, farklı bak?m alanlar?na (göbek bak?m?, cilt bak?m? vb.) kar??ı?k gelen alt faktörlere ayr?labilir.

Çal??mada büyük olas?lıkla **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** kullan?larak ölçe?in temel faktör yap?s? ortaya ç?kar?lm?? ve maddelerin faktör yükleri incelenmi?tir. Bu analizler sonucunda ölçe?in nihai madde say?s? ve alt boyutlar? belirlenmi?tir. Bu prosedür, ölçe?in teorik yap?s?n? destekleyen ampirik kan?tlar sunmaktad?r.

Araç

Test Türü:

Geli?tirme (Development)

Format:

Çok maddeli, muhtemelen Likert tipi derecelendirme sistemi kullan?larak haz?rlanan kendini raporlama ölçe?i.

Derecelendirme:

Orijinal kaynakta belirtilmemi? olmakla birlikte, bu tür psikometrik araçlar genellikle 3'lü, 4'lü veya 5'li Likert tipi derecelendirme (örne?in, "Hiç kat?lm?yorum"dan "Tamamen kat?l?yorum"a) kullan?r.

Mevcut Diller:

Türkçe

Popölasyon Grubu:

Gebeler (Anne Adaylar?)

Ya? Grubu:

Çocuk do?urma ça??ndaki yeti?kin kad?nlar.

Popölasyon Detaylar?:

Genellikle gebelik takibi yap?lan veya do?um öncesi e?itime kat?lan, yenido?an bak?m? konusunda bilgi ve beceri edinmesi gereken anne adaylar?.

Test Metodolojisi:

Bireysel veya grup halinde uygulanan, öz bildirim yöntemiyle yan?tlanan anket veya ölçek formu.

Anahtar Kelimeler

Yenido?an Hijyeni, Anne Sa?l???? , Gebelik E?itimi, Psikolojik Haz?rl?k, Ölçek, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar**Sorumlu Yazar:**

Sinem Yaln?zo?lu Çaka

Yazar ORCID Tan?t?c?s?:

Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri:

sinemyalnizoglu@sakarya.edu.tr

Yaz??ma Adresi:

Yazar?n ba?l? oldu?u kurum (Sakarya Üniversitesi) üzerinden ileti?im kurulabilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?**Test Y?l?:**

2020

?zinler ve Kullan?m Ücreti:

Ölçe?in ticari olmayan akademik veya klinik amaçl? kullan?m? için genellikle sorumlu yazardan izin al?nmas? gerekmektedir. Kullan?m ücreti bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

PDF Kayna??:

Ölçe?in geli?tirme, geçerlik ve güvenirlik çal??mas?n?n tam metin PDF dosyas? mevcuttur. Orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: [gebelerin-yenidoganin-hijyenik-bakimina-hazir-olus-olceginin-gelistirilmesi-gecerlik-ve-guvenirlik.pdf](#)

Kaynaklar

Yaln?zo?lu-Çaka, S., ve Ç?nar, N. (2020). Gebelerin Yenido?an?n Hijyenik Bak?m?na Haz?r Olu? Ölçe?i'nin geli?tirilmesi, geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. **Dokuz Eylül Üniversitesi Hem?irelik Fak?ltesi Elektronik Dergisi**, 13.

Gebelerin Yenido?an?n Hijyenik Bak?m?na Haz?r Olu? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte yer almad???ndan, bu k?s?m doldurulamam??t?r. Maddeler için yay?mlanm?? makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.